

بیماری کلیپل - تری نوی (۱) و شرح حال یک مورد جالب از این عارضه**

دکتر محسن نفیسی*

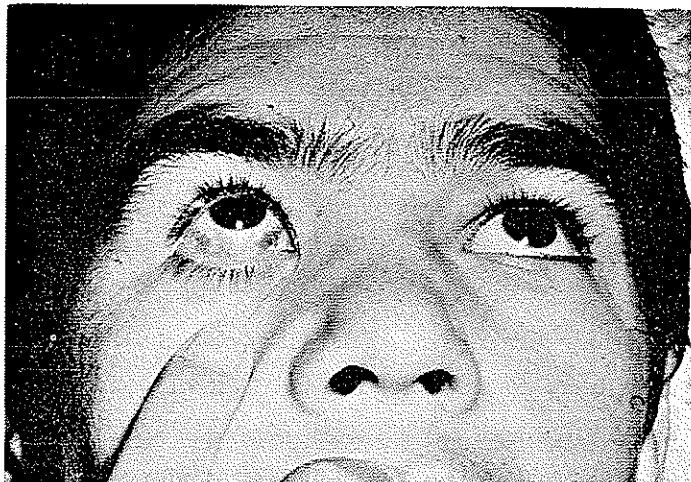
دکتر محمد مرشد*

بیماری کلیپل تری نوی عارضه نادری است که عمولای پوست و عروق را فرا سیگیرد و گاهی بزرگی اندام نیز دراین گونه بیماران مشاهده میگردد.

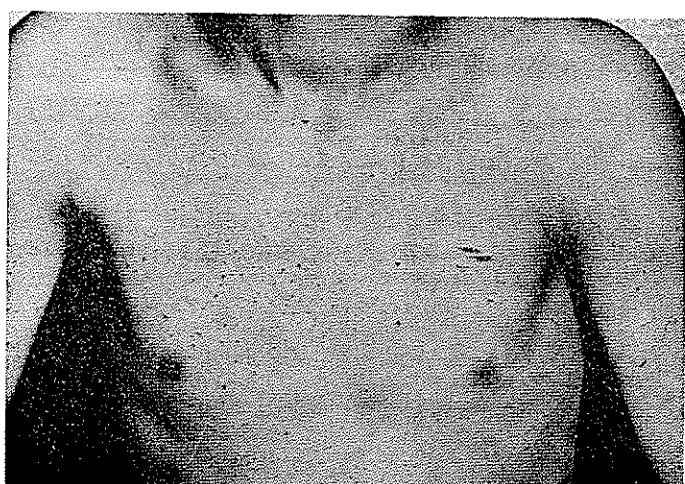
بیمار مورد بحث فقط آذیوم پوستی و واریس را بطور واضح داراست ولی هیپرتروفی در اندام مشاهده نمیشود. شاید با پیشرفت بیماری این علامت هم آشکار گردد.

شرح حال : آقای م - ش ۱۷ ساله کشاورز، اهل وساکن اراك، بعلت خیز در پاها در هنگام ایستادن و لکه های پوستی مراجعه مینماید. بیمار از سه سال قبل احساس میکند که در موقع راه رفتن پاها یعنی سنگین بیشود بخصوص ساق پای چپ و بعلاوه بعد از ایستادن و راه رفتن خیزی در پاها یعنی پیدا میشود. لکه های پوستی را از زمان کودکی خاطرنشان میسازد. در سابقه شخصی و فامیلی نکته قابل ذکری ندارد.

آرایشهای بالینی - فشار خون .۸۰/۱۲۰ ، وزن ۶۵ کیلو گرام، نبض ۸۸ در دقیقه در حرارت طبیعی. درصورت لکه کوچک قربن زنگی در پلک پائین چشم راست و لکه زنگی در صلبیه چشم چپ در قسمت تحتانی (شکل شماره یک) وجود دارد. پوست جلو و پشت قفسه سینه بطور نامرتباً بر زنگ قربن است (شکل شماره دو و سه) و بعلاوه هردو پا و ساقها بخصوص طرف چپ و هردو دست و ساعد بخصوصاً طرف چپ دارای پوست بتفش زنگ می باشد. در نقاط دیگر بطور پراکنده لکه های کوچک پوستی قربن زنگ وجود دارد. پوست دراین قسمت ها گرم تر از جاهای دیگر است ولی نبض

شکل ۱

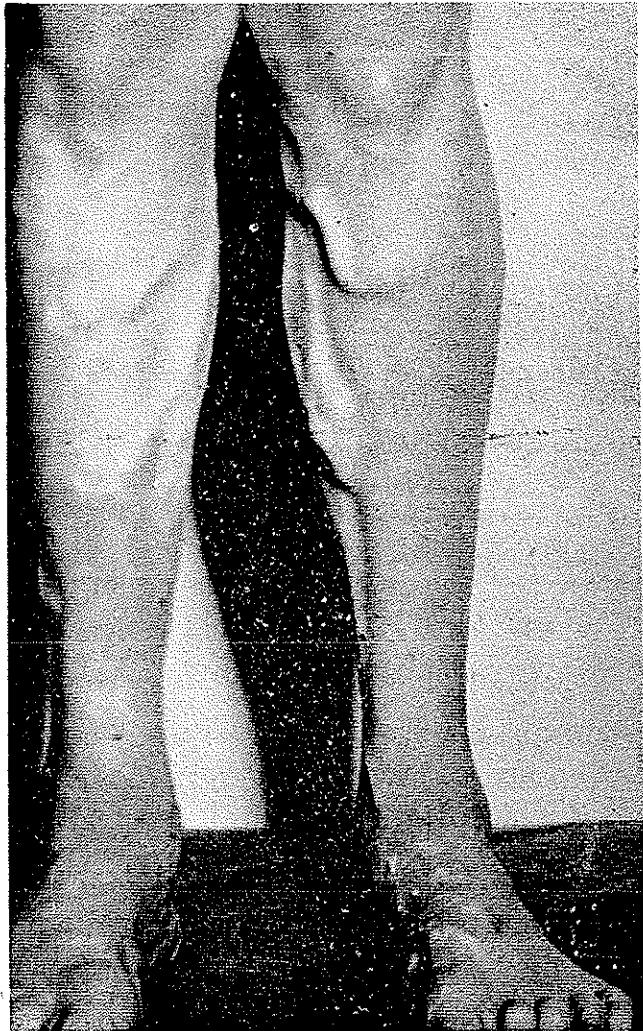

شکل ۲

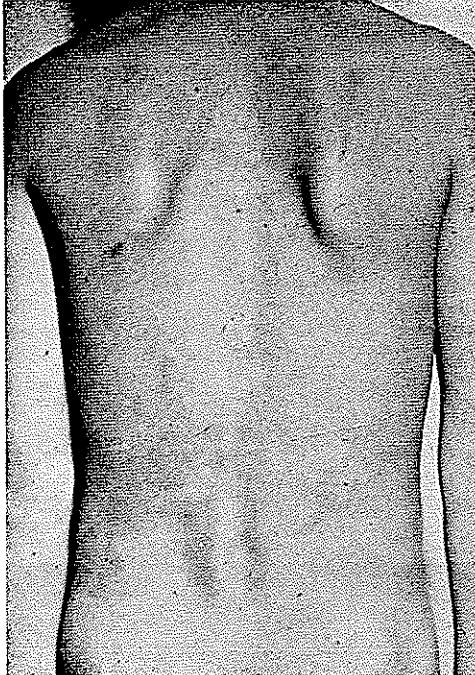
۱- Klippel - Trenaunay ou Nevous Varicose Osteohypertrophus

* از کارهای بخش پزشکی یک مرکز پژوهشی پهلوی

** دانشیاران بخش پزشکی یک مرکز پژوهشی پهلوی

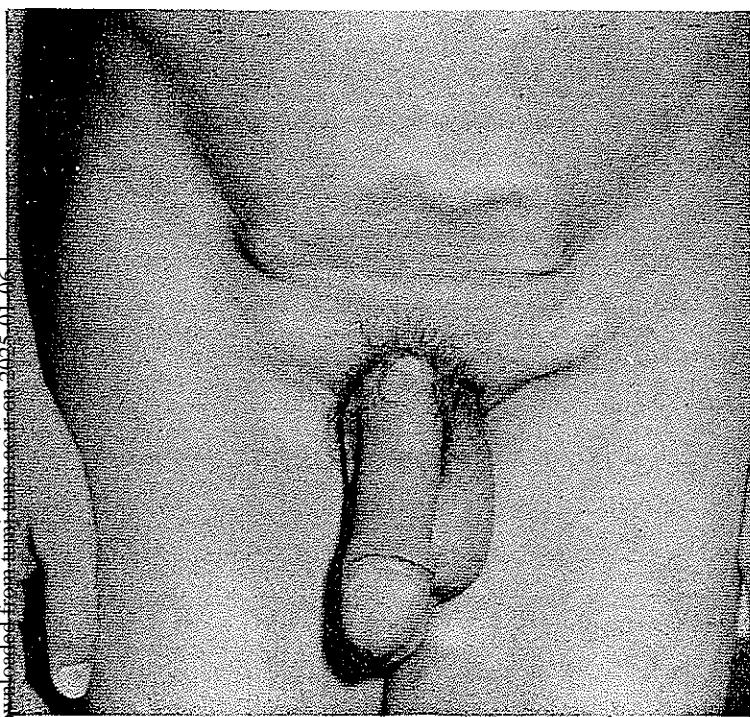

شکل ۴

شکل ۲

دراین نواحی حس نمیشود. مردمک چشمها یکسان و چشم هاضم بان
ندارد و سوپلی هم در روی آنها بگوش نمیرسد. ته چشم در عاینه
ضایعه‌ای ندارد. قلب و ریتن طبیعی است عروق بحیطی عادی
است و تمام نبش‌های بحیطی حس نمیشود. در شکم طحال و کبد
حس نشد. بیمار از نوباتی ندارد. در انداام تحتانی در هر دو ساق و ران
واریس موجود است (شکل شماره ۴). در ناحیه هیپوگاسترورید
متسع قوسی شکلی با تحدب بطرف بالا دیده میشود که بخصوص در
موقع ایستادن خیلی برجسته تر است و از طرف کشاله ران راست
پر میشود (شکل شماره ۵). آلت تناسلی بیمار بزرگتر از عادی است.
مودر قسمت‌های مختلف بدن دیده نمیشود. انداها مساوی هستند
و انگشتان و قسمت‌های انتهائی بزرگتر از عادی بنظر نمیرسد و در
ناخن‌ها تغییراتی مشاهده نمیگردد و توشه رکتال هم منفی است.
دستگاه عصبی - حس‌های سطحی و عمقی طبیعی است. نیروی
عضلانی عادی است. رفلکس‌های تاندونی و پوستی طبیعی میباشند.
بررسی‌های آزمایشگاهی - گوییجه‌های سرخ و سفید و فربول
آنها، هماتوکریت، هموگلوبین، قند، اوره طبیعی و V.D.R.L. سفنا
است رادیوگرافی قلب و ریتن و استخوانهای دست و پا عادی میباشد.
ونوگرافی پای راست - علامت واریس در عروق ساق پادیده
میشود. چریان خون از راه ورید سافن داخلی انجام میگیرد. ورید
رانی راست بطور کمرنگ نمایان است در این ناحیه وریدی بطرف
چپ در ناحیه هیپوگاستر قوسی را طی نموده و بورید رانی طرف چپ
میریزد (ورید غیر طبیعی). جدار این قسمت قوسی نامنظم است و
خون وریدی از این قسمت بطرف ورید اجوف تجتانی رفته و در کنار

شکل ۵

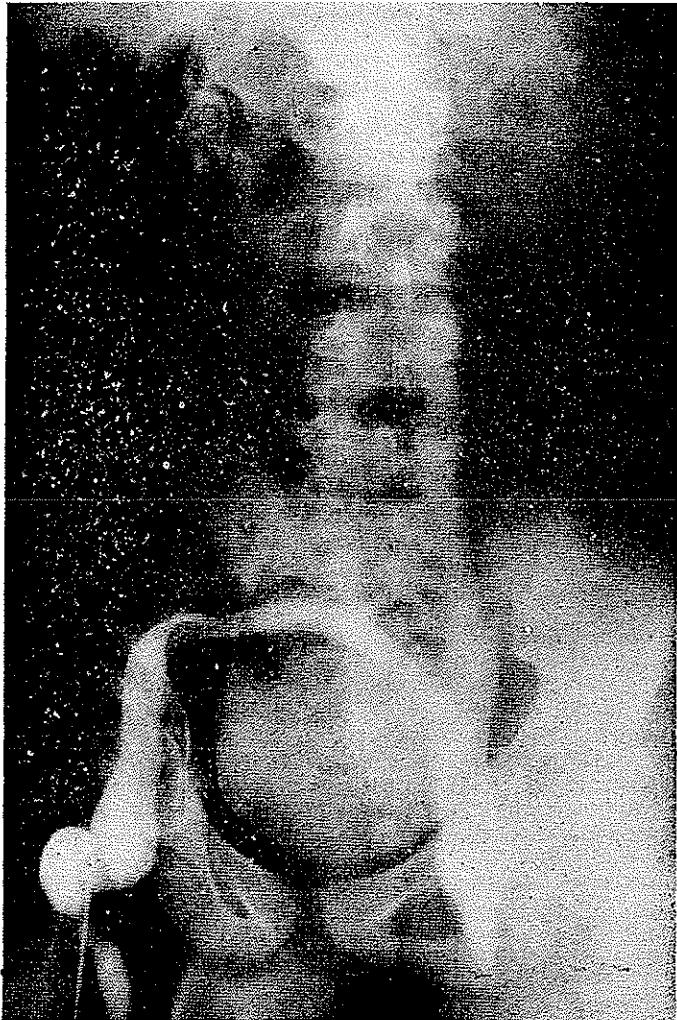
اگر ارتباطات قابل توجهی در قسمتهای عمقی انزیوم موجود باشد در آن موقع ممکنست باعث افزایش کار قلب و از دید فشار سیستولی و هیپرتروفی قلب گردد و در روی آنها لرزش و نبض حس گردد و اسیوستری آن نواحی هم نوسان زیادتری با مقایسه طرف مقابل نشان دهد ولی این نشانه هادر بیمار ما مشاهده نشده است. معمولاً در این عارضه واریس در اندام تحتانی مشاهده می‌گردد و بروز واریس از زمان کودکی و گرفتاری تمام عضو، آنرا از واریس عمولی تمايز مینماید. امتیازی که در این شرح حال دیده میشود ناهنجاریهای متعدد وریدی است که علاوه بر واریسی که در هردو اندام تحتانی موجود است ورید رانی و ایلیاک راست بسته شده است و خون وریدی بوسیله ورید سطحی از ناحیه هیپوگاستر بداخل ورید رانی طرف چپ میریزد و علاوه ورید اجوف تحتانی در طرف چپ ستون فقرات بالا می‌رود. گاهی توأم با واریس لنفاژیوم هم در بعضی از بیماران دیده میشود.

پاتوژنی این عارضه مورد بحث است و دو فرضیه وجود دارد:

۱ - تغییرات حاصل را نتیجه پرخونی نسوج میدانند ولی معمولاً پرخونی باعث ایجاد استشپرور در استخوان هجاور میشود که در این سندروم دیده نمیشود.

۲ - تصور مینمایند که سربوط به دیسپلازی تؤامان عروق و نسوج زیر پوستی و استخوان میباشد. ولی با آزمونهای مختلف آنژیوگرافی اعلوم شده است که فرضیه اولی بیشتر مورد قبول است. در ورید همانظور که در بیمار ما ملاحظه شد ناهنجاریهای متعدد وریدی دیده میشود و گاهی انسداد در اثر سدی در ورید و یا در نتیجه تزویج بولیت قدیمی تولید میشود و یا همانظوری که در جنین دیده میشود بیشتر خون وریدی اندام تحتانی وارد ورید سافن خارجی میشود و در سافن عمقی خون کمتری جریان دارد و چون این وضع جنبی بعلتی ادامه یابد بواسطه وجود خون زیاد معمولاً از دهدوم زندگی به بعد تولید واریس مینماید. علاوه این تغییرات عروقی غیر از از دید کاپیلاری هاممکنست باعث ارتباط وریدی شریانی گردد و علائمی را ایجاد نماید گاهی ناهنجاریهای عروقی عمقی مشاهده میشود که با آنژیوگرافی شخص میگردد. در نسوج نرم اطراف آنژیوم هم ممکن است تغییراتی دیده شود و گاهی نسوج خارج از محل گرفتار هم بزرگ شده و باعث بزرگی گوش، سر، شانه و غیره گردد و علاوه در این تغییرات استخوانها هم شرکت مینمایند و کلفت بیگردند و روی هم رفته باعث بزرگی عضو گرفتار میشوند. ممکنست در این بیماران اختلالات تروفیک هم دیده شود مثل تغییرات در شکل ناخن ها، زخم ساق پا، خیز و غیره.

چپ ستون مهره ها بطرف بالا سیر مینماید (غیر طبیعی) (شکل شماره ۶). (گزارش از دکتر تیموریان - بخش رادیولوژی مرکز پزشکی پهلوی).

شکل ۶

بیوپسی پوست - تکه پوستی که از قسمت گرفتار و سالم برداشته شده عروق خونی زیادتری را در قسمت گرفتار نشان داد. بحث - ضایعات پوستی در این سندروم از لکه های کوچک و یا بزرگی از خال عروقی (انژیوم) تشکیل میشود که معمولاً در یک طرف بدن زیادتر است. گاهی رنگ آن قرمز و گاهی بنفش میباشد در صورتی که قسمت بزرگی را فرا گرفته باشد حرارت موضعی آن قسمت زیادتر از طرف مقابل است. معمولاً بروی این ضایعات مودیده نمیشود و گاه بگاه برجستگی پوستی در روی آن دیده میشود. این لکه هادر مخاط دیده نشده اند و معمولاً در اندام تحتانی وجود دارد. در این عارضه گاهی که فقط یک اندام بخصوص اندام تحتانی را گرفتار مینماید عضو بزرگتر از طرف مقابل خواهد شد گاهی هم مثل بیمار ما هردو عضو یک اندام بوده و استخوانهای آنهم بزرگتر از طرف سالم نخواهد بود.

خلاصه - یکمورد جالب از سندروم «کلیپل تری نونی» متعدد در مسیر وریدها و بعلاوه انتزیوتهاي متعدد با ععاد گونا گونه همراه با ناهنجاريهای وریدی شرح داده شد که در بیمار در هردوپا در صورت، جلو و پشت قفسه سینه، ساعد هردو دست و هردو ساق، واریس سطحی ملاحظه گردید با تغییرات غیر طبیعی و ناهنجاریهای پا، ولی بزرگی اندام با این نشانه ها در حال حاضر توأم نبود.

References

- 1 - Robert Degos; Dermatologie Vol-2, 775; Editions Medicale Flammarion. Paris.
- 2 - Graciansky, Atlas de dermatologie vol-5. Naevi 21; Maloine Editeur; Paris.
- 3 - Aloys Greithr M. D., Dermatologie der Mundhohle und der Mundumgebung, Georg Thieme Verlag ; Stuttgart 143; 1955.
- 4 - G.W. Korting M.D.; Therapie der Hautkrankheiten. F.K.Schattauer – verlag Stuttgart; 125-71, 1967.
- 5 - Wilhelm Schneider M. D.; Lehrbuch der Haut und Geschlechts – Krankheiten Neu Bearbeitete Auflage Georg Thieme Verlag; Stuttgart, 313; 1965.
- 6 - I. Bergstrand et al; Encyclopedia of Medical Radiology. Springer Verlag; Berlin; 552; 1965.